

Redactiunea

se afla in

Strat'a tragatoriului

(Lövész-utca), Nr. 5.

Scrisorile nefrancate nu se primescu decâtu numai de la correspondintii regulari ai „Federatiunii“ Scrisori anonime nu se publica. Articlii trimisi si nepublicati se voru arde si numai la cerere espressa se returna.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, ommercialu si economicu.

Appare Joui-a s Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune:

Pre trei lune 3 fl. v. a.
Pre siesse lune 5 „ „ „
Pre annulu intregu 10 „ „ „

Pentru Roman'a:

Pre an. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
Pre 6 lune 16 „ = 16 „ „
Pre 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru Insertiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. tacs'a timbrale pentru fiesce-care publicatiune separatu. In loculu deschisu 20 cr. de linia. Unu esemplariu costa 10 cr.

B.-Pest'a, 14/26. Jul. 1873.

Lips'a de lucruri mai momentose la noi acasa este mare, si apoi cestiunile cari taia mai aduncu in viet'a nationala-politica sunt multu mai ponderose, de astu ca se ne appucamu a le mai suleva si trat'a in aceste momente candu letargia si indifferentismulu cellu mai crassu se manifesta in modu asiè de batatoriu la ochi; — pentru aceea de asta-data ne vomu occup'a pucinu de mam'a Italia, de nou'a fase o politicee salle.

Ministeriulu Lanza-Sella a caditu si in loculu lui a venitu cabinetulu Minichetti. Acesta schimbare a datu si referintieloru Italiei c'atra poterile esterne, o forma cu totul noua. Spre a ne potè orient'a in privint'a naturei acestoru referintie, trebuie ca se facemu in scurte lineamente istoriculu politicee italiene de la marele Cavour incoce.

De candu nai'a statulu italianu a capatu din man'a puternica a intelleptului si conducatoriulu Cavour, de atunci s'a aruncata si manata de valuri contrarie de la unu tiermure la altulu. Fia-care statu teneru are trebuintia de unu spriginu tare spre a nu-si perde ecuilibriulu. Acestu spriginu Cavour l'a avutatu si afflatu in Franci'a. Inca in unu marea revolutiuni armatele franceze erau salutate si primite prepamentulu italianu cu cea mai mare bucuria; inca atunci poporulu italianu consider'a pre francesi de eliberatori si salvatori; inse dupa ce nepotulu marelui Napoleonu, prin mediolocirea energica si intelleptu a lui Cavour, redica in annulu 1859. pre poporulu italianu la rangulu poporeloru libere si independente, amicitia si bun'a intellegere intre Franci'a si poporulu italianu ajunse la culme; dovada sunt luptele de la Magenta si Solferino.

Legaturele de sange, remeniscintiele pretioase istorice, detorint'a de recunoscintia, in fine identitatea de interesse — tote aceste pareau a crea intre Franci'a si Itali'a una intimitate durabile. Din nefericire inse acesta intimitate nu s'a bucuratu de lunga durata. Napoleonu a inceputu a se rec'i si a se port'a cu mare reserva facia cu ultimele consecintie logice alle principiulu nationalu promovatu de ellu cu sabi'a si penn'a. Acelle urmari logice, acelle aspiratiuni alle Italiei, culminau in annessarea ultimei remasitie a potestatii lumesci a papii si in proclamarea Romei de capitale a Italiei unite. Din acesta cauza relatiunile reciproci au inceputu a lua alta forma; cabinetulu italianu s'a emancipatu cu totul de cellu din Tuillerie, si a intratu in negociatiuni cu prussacii, contribuindu astfelu, de si numai indirectu, la appunerea gloriei Napoleonidiloru si la caderea Franciei.

Errorea lui Napoleonu, ca s'a oppusu si a impededatu implinirea faseloru

ultime alle processulu politicu-nationalu inauguratu de ellu, a fostu folosita in Berlinu cu multa istetime. Acesta errore a provocatu alliati'a italiana-prussiana, si aceste alliatiie Itali'a are d'a multiumi, ca si-a recapatatu Veneti'a si a pusu man'a pre urbea eterna Rom'a, era Prussi'a. ca a batatu pre Austri'a si Franci'a si a ajunsu acolo, unde se affia acum.

Marea nenorocire, grandios'a d'altore a Franciei pareu a resuscit'a era-si simpatihie poporulu italianu pentru cellu francesu, inse politic'a ambigua a lui Thiers si mai vertosu politic'a militara-clericala a cabinetulu francesu actualu, nabusisese aceste simpatie si nu le lasa a se desvolt'a pre callea loru naturala, carea va avè se duca la restaurarea intimitatii de mai inainte.

Cu tote aceste inse cei mai multi membri ai noului cabinetu italianu paru a fi resoluti se rumpu legaturele cu Prussi'a si se se appropia era-si de Franci'a, din care cauza marea conona prussesca s'a si grabitu a adonia pre noulu cabinetu italianu, inse acestu-a inca n'a intardiatu a dechiar'a, ca alliati'a de mai nainte d'intre Itali'a si Germani'a a fostu numai o legatura inchiata intre doue staturi suverane, dar nici decâtu stipulatiunea vasalitatii Italiei facia cu Germani'a. Acesta dechiaratiune fu intempinata cu bucuria din partea intregi presse italiene independente. Potemu deci se speramu, ca cu incetulu intimitatea intre aceste doue staturi consangene se va restabilu in currendu.

Despre implerea scaunulu metropolitaniu gr. ori. d'in Bucovin'a.

De vre-o câte-va ori se cetea in foiele publice ca pentru vacant'a episcopla d'in Bucovin'a aru fi designatu D. arcimandritu Bendella. Dupa alta versiune, combinatiunea de mai susu n'aru fi addeverata, ci ca desemnatulu pentru acestu postu distinsu si de importantia pentru relatiunile politice alle Bucovinei, aru fi actualele arcimandritu conductoriu, D. Blazevicz. D. Blazevicz este cellu mai cultu, cellu mai bunu preutu allu Bucovinei, si pana asta-di s'a abstientu de la miscarile politice, intrebuintandu multifari'a sa activitate literaria spre redicarea intelectuala si morala a Bucovinei. Afara d'acesta Dlu Blazevicz se bucura si la preutime si la seculari de cea mai buna reputatiune. Inse culmea bunului este ca D. Blazevicz n'are consagenu in cleru, pre cum a avutu Hackmanu, si are arcim. Bendella; prin numirea D. Blazevicz infricosiat'a manipulatiune provenita d'in nepotismulu besericescu ce in Bucovin'a infloresce, va fi ajunsu la finitulu ei. Acesta allegere se pote consider'a unu mare norocu si e prim'a stea lucitoria pentru salutea Bucovinei. Aceste aprecieri le impartiesce unu coresp. allu diuariulu „Wanderer“.

Metropoli'a veduvita a Romaniloru greco-orientali.

V.

Din cele ce le-amu enumeratu pana acum'a despre agendele consistoriulu metropolitaniu in privint'a conchiamarii si allegerii membriloru congressulu, urmeza de sine, ca in hartiile convocatore (circulari) indreptande c'atra consistoriile eparchiale, si in jurnalulu, ce servece de regul'a pentru publicarca actelu metropolitane, trebuie se fie indicatu apriatu, ca allegerea de deputati la acestu congressu se escrie pretotindenea numai pentru locurile vacante, (unde adeca deputatulu alesu in annulu 1870. a abdisu, a moritu seu nu s'a verificatu), si afara de acest'a in archidiecea inca pentru 30. de deputati noi.

Acest'a este de lipsa a se spune apriatu mai vertosu spre a se incunguira confusiunea, ce aru produce in diferitele diecese explicarea diferita a statutulu org. cu unu cuventu: spre a se potè efectui alegerele dupa unulu si acel'a-si principiu.

Afara de cele mai nainte enumerate Consistoriulu Metropolitanu mai are detorintia in un'a dintre siedintiele salle a allegere pre Commissariulu Metropolitanu, care la actulu de allegere alu Metropolitanulu duce presidiulu in siedintiele congressulu. ~~cu unu preot si alesu de Commissariulu Metropolitanu, ore numai preotu ori si mirenu?~~ ore numai din sinulu consistoriulu metropolitaniu ori d'ora si alta persona binemeritata? ore numai din Archidiecea ori si din celledalte diecese? in urma: ore numai deputatu ori si altulu, care nu e membrulu congressulu? Sunt intrebari, cari in statutulu org. nu sunt resolute.

Nu suferè idoela, ca Episcopulu celu mai betranu, care „Se de vacante“ a Metropolitanulu are se duca presidiulu in consistoriulu Metropolitanu, nu se pote privi de Commissariu naturalu (quasi ex officio) a Congressulu alegatoriu de Metropolitu, deorece dupa statutulu org. acestu Commissariu trebuie se fie „esmisu din partea Consistoriulu Metropolitanu“ prin ce inse nici din departe nu este eschisa esmitterea cellui mai betranu Episcopu de Commissariu.

Inc'atu acum pentru celledalte intrebari, noi tienemu, ca de Commissariu la congressulu alegatoriu de Metropolitu pote fi esmisu din partea Consistoriulu ori care romanu de confessiunea gr. orientala, daca acel'a este majorenu, de sine stata toriu, nepetatu si implinesce detorintiele salle c'atra biserica si se tiene de Metropoli'a gr. ori. romana din Ungari'a si Transilvani'a. Acel'a deci pote se fia din tagm'a preotiesca ori mirenesca, dintre Assessorii Consistoriali ori, neassessori din intregulu teritoriu allu Metropolitanu, deorece statutulu org. vorbesce numai in generalu despre „esmitterea unui Commissariu“.

Daca intentiunea era, ca acestu commissariu se fia episcopu, preotu, mirenu, deputatu, ori assessoru consistorialu: atuncea in statutulu acest'a se spunea apriatu intocmai precum spune d. e. §. 91. lit. c., cumca „Consistoriulu diecesanu denumesce pentru fiecare cercu electoralu câte doi

Commissari consistoriali, adeca pentru preoti unulu din cleru, era pentru mireni unulu din mireni“. La esmitterea Commissariulu pentru congressulu electivu inse statutulu nu face nici cea mai mica deosebire intre credinciosii bisericee gr. ori. din ce urmeza de sine, ca Consistoriulu Metropolitanu la esmitterea desu pomenitulu Commissariu are man'a libera si numai at'ata se recere, ca Commissariulu se fie esmisu deadreptulu „din partea Consistoriulu Metropolitanu“, si nu din partea Congressulu cu at'atu mai putien din partea guvernulu.

Altcum noi aceste cestiuni numai intru at'ata atribuimu ore-si care insemnetate inc'atu din passagiulu mai susu atinsu allu statutulu, unde se vorbesce despre esmitterea unui Commissariu la Congressu, se vede apriatu si este fara tota indoela ca guvernulu precum atinseramu in articoliu nostri de mai nainte, n'are nici unu dreptu a tramite la Congressulu romaniloru gr. ori. atare Commissariu cu functiune seu insarcinare officiosa mai lata ori mai restrinsa.

Trecemu acuma la regulele, ce dupa statutulu org. (§. 157.) sunt a se observ'a cu cea mai mare rigurositate la allegerea Metropolitanulu.

Aceste sunt urmatoriele:

1) In preser'a dilei de alegere 1-2 ore dupa amedia-di membrii congressulu se conduna in biserica, ~~preotu~~ tramitu o deputatiune la Commissariu esmisu din partea Consistoriulu metropolitaniu, care pre acestu timpu are a se affa in resiedinti'a Metropolitanu, spre a-lu invita la adunarea premergatore. Dupa ce acest'a s'a infacisiatu, cetesce actele despre repausarea Metropolitanulu si despre convocarea Congressulu spre alegerea unui nou Metropolitanu, cu aceea provocare ca pre diu'a urmatore la 9 ore fie-care membru se aduca cu sine o siedula, pre carea se fia scrisu numele aceluia, pre care lu doresce a se alege de Metropolitu.

Dupa finirea acestui actu pregatitoriu se tiene priveghiare dupa tipiculu Rosalieloru.

2) In diu'a urmatore la 9 ore se aduna toti membrii alegatori in biserica, se invita Commissariulu Congressulu, care, dupa invocarea spiritulu santu occupa presidiulu si deschide siedinti'a cu o cuventare potrivita actulu de alegere, la care raspunde unu membru congressualu designatu spre aceea.

Din cine are se fie designatu acestu oratoriu? statutulu nu ni spune. Noi credemu, ca are se fie designatu prin Congressu, in siedintia secreta si inca in preser'a alegerei, ca astielu oratoriulu se se pot'a si prepar'a in catu-va cu respunsulu la cuventarea de deschidere a Commissariulu. Procedur'a acesta ni se pare a fi practica si coresponditore.

3) Commissariulu dupa acest'a provoca pre cei mai teneri membri a ocupa interimalu locurile de notari, apoi se purcede la verificarea membriloru, allegerea notariloru si a trei scrutatori in sensulu regulamentulu pentru afacerile interne alle Congressulu.

4) Daca ori din Archidiecea de o parte, ori din eparchiele suffragane de alta parte s'aru areta mai multi deputati alegatori, decâtu jumetate: atunci prin sorte se scotu de la votare din partea precumpenitore at'ati'a membri, c'ati sunt

de lipsa spre a se sustine paritatea ambelor parti.

Daca d. e. dintre 60 deputati ai Arhidiecesei numai 50 s'au infatisiat si verificatu prin Congressu, éra dintre ceia-lalti 60 deputati ai ambelor diecese (Aradu si Caransebesiu) 54.: atunci pentru sustinerea perfecte paritati trebuie se se elimineze prin tragerea sortiloru 4 deputati dintre acesti din urma ca si de un'a si de alt'a parte se fie numai câte 50 deputati alegatori.

In acestu casu noi mergemu si mai departe cu ide'a de paritate si dicemu, ca daca d'intre deputatii Aradului si ai Caransebesiului sunt a se scote 4. insi: este cu calle si cu dreptu, ca numerulu de 4. inca se fia impartitu intre aceste doue diecese, va se dica: presupunendu ca s'au infatisiatu 27. din Aradu si éra si 27. din Caransebesiu, si de ici, si de colo sunt a se elimina câte 2. la olalta 4. deputati. Firesce, aci trebuie a se considerá si posibilitatea, ca-ci daca Aradulu aru fi reprezentatu cu 24. éra Caransebesiulu cu 30. deputati: atunci numerulu de 4. ce se eliminéza spre sustinerea paritati intre archidiececani, si diecesani, — este a se scote din numerulu Caransebesieniloru.

5. La capulu mesei presidiale se asiéza o urna, carea se pazesce de cei 3. scrutatori asiá, ca fie care alegatoriu lesne, si pe rendu se se póta apropiá de urn'a alegerei. Pana nu voru fi strigati la votu, sunt datori a siede in linisce pe scamnele loru, ca linisce se nu se conturbe.

6. Fiindu facute tóte pregátirile, notariulu generalu striga dupa lista pre ficare membru congressuale spre a pune in urna siedul'a impaturata de votare pe rendu pana in fine fára intreprumpe.

7. Finindu-se predarea sieduleloru Commissariulu Metropolitanu numera siedulele, scotindu-le din urna si punendu-le in alt'a asemenea urna. Daca numerulu sieduleloru nu corespunde numerulu votantiloru: acelea se casséza prin scote si membrii congressuali se provóca a pregati alte siedule si a le pune in urna dupa ordinea prescisa.

8. Afandu-se numerulu sieduleloru corespunditoriu numerulu votantiloru, Commissariulu Metropolitanu le scote un'a câte un'a din urna, le despatura si cu voce innalta cetesce numele alesului in scrisu si predá siedul'a scrutatoriloru spre a o petrece in registrulu de votare portatu in 3. esemplare, éra siedulele se punu un'a peste alt'a pe mésa.

9. Dupa ce s'a seversitu inregistrarea voturiloru, aceste se scrutinéza si

resultatulu se publica congressului, d'ia care siedulele de votare se ardu iniserica.

10. Daca la prim'a alegere nici un candidat n'a intrunitu pluralitatea absoluta a voturiloru: presedintele anucia alegere angusta intre cei doi, cri au intrunitu mai multe voturi; éra casu, candu alu 2-ea si alu 3-ea dirre cei alesi au intrunitu asemenea votu: alegerea angusta se face dintre toti cei, cari au intrunitu cele mai multe voturi.

11. Daca tóte voturile s'au impartu in dóua párti egale: atunci dupa o peconsultare intre membrii congressuali in diu'a urmatore se face a dóua alegere si daca si la acést'a voturile aru fi egale: va urmá in diu'a cea maide aprópe a treia'a alegere si daca ici acést'a n'ar duce la resultatu, intre cei doi va decide sórtea.

12. Commissariulu congressualu proclamá pre celu ce a intrunitu majoritatea absoluta a voturiloru, de alesu a rchiepiscopu si Metropolitu.

Appellu

catra Romanii d'in Comitatulu (distrítu) Satu-mariu.

„Trei insi suntemu prepucini a prepará unu „juste milieu“ chemicu in contr'a acestei epidemie; éra dupa auspiciile moderne n'avemu sperantia a ne poté intruni mai multi.“

Conclusulu conferintiei a trei romani satumareni.

Fratiloru concetatiáni! „Scopae dissolutae“ apparu pretotindene pre tristulu tablou allu romanetáti de aici. Pre airea inflorescu intruniri basericesci-scolari; intruniri (cluburi) politice; barricadári in contr'a antagonismulu seculariu: aici inse, pretotu-índene devastatia altercatiuni, certe de lan'a de capra, ura si blastemu!

Din coce de Somesiu, in partea inlocuita de romanimea pastorita de clerulu diecesei binecuvantate Oradane, abié se afflára pan'acum trei, di trei intielleginti romani, caroru-a li a cárnitu nasulu nabusiel'a vitariloru continue colo preste Somesiu, candu-se parintiellii pentru parochia Turtiului, — nebusiel'a pare ca li e lucru baccatelu.

Sternutári necontente casionate de lanceditori'a nabusiel'a i-au addusu dara pre cei (trei) din coce de Somesiu la-o lalta. S'au consultatu intre altele despre vindecarea boloi (magiarisarea in scola, baserica, notariate; de deregutorile administrative-justitiarie, neci se nu vorbimu), ce aici adimane devine solida, devine pretotindene magiarisata! Romana-si ei cu consuaturile loru; se li vedemu numai conclusulu: „Trei insi sun-

temu prepucini“ concludera ei — „de a prepará unu „justemilieu“ chemicu in contra acestei epidemie; éra dupa auspiciile moderne n'avemu sperantia a ne poté intruni mai multi!“

Cum, cum dloru Concetatiáni! Intrunu comitatu locuitu de 102,262 romani, tari ca stegiarulu; cu 103 preuti cu 16. clase in fruntea loru, pana la unulu eruditi; cu 30--40 intielleginti mireni, nealterata succrescintia a unoru: Cicerone si Catone! Cum? Intrunu comitatu locuitu de atáti romani n'aveti sperantia!... Auditi voi sacre umbre a immortaliloru: Sincai, Maioru, Lazaru, Barnuti, Balcu-Chindrisiani!.. dupa auspiciile moderne n'aveti sperantia a ve poté intruni mai multi?! N'aveti sperantia... pre tempulu crancenei lupte politice intinse preste totu regatulu nostru; in tempulu fortiei brutali ce si-a redicatu capulu de hydra specialminte in comitatulu nostru, succumbendu-acum de cincii anni-tote tyranului unui demagogu; care ve persecutedia antáiu câte pre unulu, apoi vi blamedia clerulu totu-de-un'a devotu patriei si natiunei salle; vi batujocoresce pre facia interessele vostre economice, industriali;... n'aveti sperantia a ve intruni?! Nu injurati dloru! Ast'a nu pote fi.

Romanulu, mandru de originea sa neci candu n'a fostu lasiu; de aici conservarea limbei, de aici conservarea relegiunii salle. Verginile vestali n'au lassatu se se stinga neci odata flaccarele din Palladiulu conservatiunei lui nationali. Ba, insu-si Ddiu stulu a afflatu forte potrivitu poporulu romanu, a-i concrede invetiaturele salle ceresci. Insu-si apostolulu gintiloru i-lauda pre strabunii romani, emotiunatu cu mandria esclamandu: „Romaniloru!“ „Credinti'a vostra se vestece preste totu pamentulu.“ Pentru ce in crederea asta-mare, capetata chiaru din ceriu? pentru ce laud'a? Da, mintea romanului a fostu si atunci cea mai agera, cea mai capace a pricepe evangeliulu libertáti, evangeliulu emancipárii din sclavi'a sub care gemeá totu pamentulu; anim'a lui a fostu uniculu pamentu aptu spre a se poté sedi-pre acelle tempuri — vini'a libertáti, — pentru cei ce siedeau in umbr'a mortii, pentru cei ce gémeau in lantiurile Neroniloru tyranai! Romanulu a tienutu minte de cuventulu datu salvatorulu pamentulu. Palosiulu caláului a desfacutu manunchiulu, a treeratu spicele, ca din miile grautie — picuri de sange — se crésca millione de eroi, millione de urmatori ai lui Cristu regeneratoriulu lumii. Romanulu cu tenacitatea unei pyramide, a datu peptu totu deaun'a cu eresurile seculari, fia acelle religiose, fia politice. Éra preste cei lassu, si i-au luat cu sine vertegulu infernalu si-a enunciatu cu mandria sentintia: „Dintre noi s'au dussu, de ora ce nu s'au tienutu de noi; ca-ci, de se tieneau de noi, a buna sama remaneau cu noi.“

su. „Ba mai multu, péra pana ce traescu“, si nu multu dupa aceea Rom'a a si devenitu preda focului.

Conscutulu „Non possumus“, cu care cardinallulu Antonelli in numele Papei respingéa ori ce intiellegere cu Itali'a, ca luptatoria contra detorintiloru Papei, la folositu degiá Pap'a Clemente VII. facia de Henricu VIII., regele Angliei, candu acestu-a amenintia a se lapeda, dimpreuna cu tierrele salle, daca Pap'a n'a incuviintia despartirea sa de la Catarin'a de Aragoni'a. D'altmentrea acestu citatu nu e alu Papiloru, ci scosu d'in istoria Apostoloru 4, 20.

In memoriile lui Barere cetimu, ca Talleyránd in an. 1807. in unu discursu diplomatecu, avutu cu Izcquierdo, consululu spaniolu, in care acestu-a aru fi facutu atentu pre Talleyrandu la promissionile facute in favorea lui Carl II. de Ispani'a, elu aru fi diu: „Limba este omului data, ca se ascundia cugetele salle.“ Concedu, ca si Talleyrandu va fi pronunciatu aceste cuvinte, inse nu elu este autorulu loru; ca-ci degiá Voltaire in dialogulu alu 14 intre „Capaunu si gain'a de ingrasiatu“, face pre capaunulu se dica: „Omenii se folosescu de cugetulu, pentru d'a si motivá nedereptátiile loru, si intrebuintedia cuvintele pentru d'a si-ascunde cugetele.“ Inse inca si innainte de Voltaire, Dr. South s'a exprimat: „Se pare, ca adeverat'a opiniune

(Ioanu, ep. 1. 2, 19.). Nu, acesti-a nu se tierneau de ellu. Sangele nobilu allu lui Traianu nu s'a alteratu neci candu, ci a capetatu numai accentu, a venitu in fermentatiune naturala prin aluatulu capetatu din sangele lui Decebalu! Erou a fostu Traianu; erou a fostu Decebalu; erou au fostu ambii; erou au fostu descendintii loru: Stefanu, Mihailu Corviniu, glori'a si mandri'a Ungariei!

Fratiloru! „Daca Ddiu e cu noi, cine e in contr'a nostra?“ Ddiu ne a alle. asu de propagatori adeverului; de preves'atori libertatii cotatienesce preste totu orientulu inca si asta-di sclavitu, — de ministri evangeliulu luminei! Suntemu uniculu scrieniu in care si-a conservatu, inca nepetatele legii, verg'a lui Aronu, verg'a dreptatii; si man'a cea ceresca, man'a libertatii. Pre altariulu seditu de marele Constantinu strabunulu nostru, i-adducemu asta-di Ddiului romaniloru ardere necrunt. De 1500 anni suntemu fideli cátra cellu ce ni a arretatu in semnulu crucii cuvintele: „In acestu-a voi invinga“, trebuie dara, ca Ddiu santulu se privesca acum o data dupa atátea secle de sufferintia, trebuie se privesca spre poporulu seu; spre poporulu ce porta crucea in frunte; o porta dara ca invinga! Se ne tememu dara Fratiloru! de torrintii, ce navalescu acum in contr'a altariulu si Palladiulu nostru nationalu? Au „non alios vidimus nos ventos, aliasque procellas?“ De secle s'a opintitu infernulu in contr'a acestoru scumpe talismane nationali si eccá, dupa crancenele lupte totu-si, a devenitu illustre, au devenitu triumfatori. Da, viforulu vro se smulga fraged'a plantu din pamentu, dar nu o pote; o bate totu la pamentu, ne adducandu-si aminte ca, dupa furibundu-i bubuitu, si-redica nitie capulu de la pamentu, se indrepta si si-íntinde radecinele mai aduncu prin cascadel casionate de sdruncinarea tempestáti; a dupa continue navaliri, continue lupte, devine mai dibaciu, crescandu intr'unu „tiene-minte“ stegiaru falnicu triumfatoriu!

Asia e, dloru Concetatiáni! Lupt'a ne face ageri, ne face dibacu lupt'a e spre binele nostru; prin lupta devenimu tari, devenimu vengiosi. Prin lupta disciplinata castigamu respectu!

La lupta dar! Oh, ve vedu si pre voi Lucretie Verginie romane, ve vedu pre voi ficea Sionulu romanu cum urmariti plangund geniulu (redivivu) allu mantuirii vostre nationali! Oh, ve vedu cum suspinati vediedu miile de lovitore infernale indreptate in contra sanctuariulu vostru nationalu; si pe vetiutorii vostri eccá suntu: timidii Cidchii si satellitii sei! Oh, nu suspinati! — Vstrigu cu intrepidulu Polycarpu: „Oh! nu te superá“ — esclama acestu-a, intrerupendu gemetele iubitului seu invetiaccelu ce si-plange cu amaru „sionulu“ de tote la

FOISIOR'A.

„Cuvinte aripate“.

Multe citate usitate si moduri de vorbire permanenti au ca si multe cárti sortea loru propria.

Parintele multoru citate nu este delocu cunoscutu, si forte desu numimu pre cineva autoriu cutarui seau cutarui citatu, care apoi in urma se intreba: „Cum veniu io la acést'a splendore?“ Scrutarea dupa autoriulu citatelor pre usitate: „Istori'a lumii e judecat'a lumii“, seau: „Vocea poporului e vocea lui Ddiu“, nu va fi de multu folosu, inse cu tote acestea pentru unele citate vulgarisate, totu-si cutediamu a mantui paternitatea, autoriulu adeveratu.

Oulu lui Columbu aru trebui se se numesca „Oulu lui Bruveleschi“; pentru ca acestu renumitu arhitectu, candu a desvoltatu planulu seu audace in an. 1421. in adunarea de la Florentia innainte celorlu mai celebri arhitecti, d'a pune una cuppula pre Domulu „Santa Maria del fiore“ fu amaru derisu de toi, si apoi neci n'a mai luat parte la consultári, pana ce nu fu d'in nou invitatu cu tota onorea. „Cei lalti arhitecti“ astfelu enarra Vatari „pre aru fi doritu se vedea pre Bruveleschi, des-

voltandu mai detaiatu parerea sa si aretandu modellulu seu, pre cum si ei au facutu acést'a. Inse elu acést'a n'a voitu a face, ci facu propunerea, ca celu ce va face ca unu ou se stee de sine oblu la dealu pre una lespede de marmure, acelu-a se construe coppula, ca-ci aici se va areta talentulu loru. — Dupa ce toti incercara a face oulu se stee si nu li succese, provocará pre Bruveleschi se faca elu. Deci luandu elu cu gratia oulu, lu-apesá cu capulu subtire de lespede si lu-facu se stee. Atunci arteficii strigara, ca astfelu si ei aru fi potutu-o face! Bruveleschi respunse ridindu, ca ei inca aru fi priceputu se construe cupull'a, daca aru fi vediutu modelulu seu desemnele salle!“ Deci esemplulu cu oulu, care laru fi potutu iute face cunoscutu lumii, Benzoni, istoriculu italianu in an. 1571. la attribuitu lui Columbu.

„Dupa noi potopulu“ („Aprés nous le déluge“) se ascrie de comunu regelui francesu, Ludovicu XV. pre candu aceste cuvinte, dupa cercetarile celle mai recente, le-a pronunciatu domn'a de Pompadour. Inse in adeveru este cuventu stravechiu, modernisatu a unui poetu grecescu, care cuventu inca si classicii latini, Cicero, Seneca, Stobeu lau citatu. Sueton ni comunica, ca citandu-se in presinti'a lui Nerone cuvintele: „Dupa mortea mea péra lumina in flacári“, imperatoriulu aru fi adau-

interna a politiciloru nostri este, ca limb' este data omeniloru de rondu, pentru ca se si-comunice cugetele, inse celoru prudenti, pentru ca se le ascundia.“

Fia cum va fi, lumea nu va incetá a tiené pre Talleyránd de autoriulu acestu citatu; ca-ci precum au fostu in tote tierrele si in tote tempurile persone, cari, ci statu'a Pascuino d'in Rom'a, fura silite a fi portatorele vitiuriloru, facuti de autori anonimi, asemenea a fostu si Talleyrandu una astfelu de Pascuino pentru cugete siode.

Totu lui se attribue si cuvintele: „Acestu-a este inceputulu de la fine.“ Cu tote ca aceste cuvinte marele poetu anglesu, Shakespearo le-a pronunciatu cu 200 anni mai innainte in opulu seu „Visulu d'in noptea de vera.“

Cuvintele: „Nimicu n'au invetiatu, si nimicu n'au uitatu“, de autoru caroru autoriu éra pre Talleyránd lu-tien, s'au pronunciatu mai antaiu de cavaleriulu de Panat intr'o epistola a sa catra Mallet du Pan.

„De la sublimu pana la ridiculosu numai unu pasu este“, au fostu cuvintele, cari Napoleonu Bunaparte celu mare le pronuncia cu multa placere; mai antaiu le-a pronunciatu in fug'a sa d'in Russi'a. Unii afirma, ca unu Thoma Pains mai innainte aru fi diu totu aceste cuvinte in catu-va circumscriisse.

burile atacatu, — „nu te superá fetulu meu, uita-te la acestu arbore mandru inflorentiu, candu acestu-a erá micu si cresceá, maracinele cu inganfere se redicau preste ellu, inse cu tempu cresceá, arborele s'a intaritu, éra gozulu de sub ellu au disparutu fára urme; ecca asiá stámu cu baseric'a fetulu meu, a carei sorte tu o plangi; va veni inse tempulu, candu voru trece díllele triste si baseric'a cu mandria si-va serbá invingerea gloriosa“; da, nu suspinati ficele sionului nostru! Elementulu a 9 milione de romani din orientulu Europei nu pote perá! Acestui-a Ddieu a concediutu chiaea orientului, precum odonora lui st. Petru chiea imperatiei ceriului! Au nu s'a lapedatu Ddieu de fiii lui Simu si Chamu, de perfidii fii ai lui Edomu, ingropandu-i pre acesti-a sub ruínele Vavilonului si Ierusalimului, pentru cá n'au ascultat de Profetii adeverului de vocea dreptáti? N'a pactatu ore cu Rom'a, cu fiii blondului Iapetu, cu famili'a divului Traianu, cu descendentii marelui Constantin?! Petr'a nesocotita de Edomitii seculari se va face in capulu anghilului orientalu!

„Pre care vre Ddieu se-lu pedia, mai antáiu i-ia mintea“, dice romanulu. Si intr'adeveru! Manile sacrilege a impilatiloru in veci n'au fostu derose de mintea sanetosa. Cui nu i se rumpe anim'a Fratiloru Concetatiuni, vedindu batu jocur'a, ce se fece in secl. XIX in comitatulu nostru cu cladirea drumului de tíera de sub polele Arduadului? Pucini sunt intre noi, cari n'aru fi calletoritu pre acolo; pucini, cari n'aru vedé la ce torture sisyphice e condemnatu acum o parte din romanimea nostra cottensa! Vorbiti voi Pers'a, Chin'a si Iapani'a, respundeti-ni Hottentiloru din capetulu lumii, si voi antipodiloru Patagoni, de ve-ti poté voi arretá atatu-a in sarnatu barbarismu in seclulu lumineloru, ca si noi in cladirea faimosului drumu de sub Arduadulu, care preste crancene vertegiuri se uie la parete atunci, candu in pole se mbia unu plaiu desmerdatu, mai netedu decátu mes'a, mai dreptu decátu lini'a? Si pentru ce? Pentru ca se cada cuibulu de buhoiu mai aprobe de drumu? Tota petricu'a dussa cu sudori romane pre acellu drumu, ba tota petricu'a dussa (horribile actu!) de acole incolo chiaru pana la inepresibilele faimosului buhoiu, voru fi viu'a s'pressionu allu ciocoisimului asiaticu intromsu in Europ'a civilizata de nescari fii ardati ai monstrului „Man“. Destullu! Cioini vi vorbescu despre patriotismu, egalitate, fratieta, ba, chiaru despre infflorirea patriei atunci, candu ei insi-si lucra contratu. Spuneti-mi, cei ce cunosceți provinci'a de commerciu a Seineloru: Ore lini'a impreunatoria de la Pomi-Seini are ratiune de fi, decátu cá si acest'a s'a seditu din cellu-a-si motivu cá cea de la Arduadulu?

Totu Napoleonu, adeca junole invinguriu alu Italiei, seau gloriosulu generariu Bonaparte, in an. 1797 in respunsulu seu la gratulatiune a dissu cuvintele: „la grande nation“. Acésta s'pressionu apoi potutu nenumerate-ori ceti in proclamatiunile si discursurile salle. Dara e de inmnatu cá poetulu germanu Goethe in cellu seu „Petrecerile emigrantiloru germani“ a folositu inainte de Napoleonu cuvintele: „Si credeti voi, cá marea natiune dupa fortun'a ce pana acum o fafrea, va fi mai pucinu superba si ingamanta, de cátu invingutoriulu regescu?“

Se dice, cá generariulu Cambonne in cel'a de la Waterloo aru fi disu, si despre sa scrisu mai o literatura intrega: „Hard'a more si nu se da?“ Aceste cuvinte adeveratu francezu nu credu se le fi essu numitulu generariu, pentru cá chiaru a fostu, care la Waterloo n'a moritu si datu prinsu. Cu tote ac'ste statua, redicatu in memori'a sa in Nantes, totu-si este decoratu cu acelle cuvinte, cari fiulu generariulu franc. Michel le revindicá pentru parintele seu. Éra Fourier affirma, cá inventoriulu acelui citatu eroicu, este diurnatulu Cangemont, care mai antaiu la scrisu in diuariulu „L'Independant“ in diu'a pa crunt'a lupta de la Waterloo.

Assemene cuvintele latine: „Finis Poloniae“, care le-arú fi pronunsiatu re-

Cine nu scie cá provinci'a Seineloru din coede Somesiu e perifer'a de la Bersaue-Hemorode-Lipou-Borhidu cu o linia impreunatoria (ceea ce nu assiste) de la Vesmort-Seini?

Vedeti fratiloru concetatiuni! Acesti sunt compatriotii nostri cei renumiti! Patriotii nostri, ce sacerza totu pentru patri si poporu! Patrioti ce n'au ajutat candu-ma macaru o scola romanesca macaru cu unu cuniu in care se aterne cellu pucinu o tabella, cu o scortia de lemnu, ca se desa mortiesca paretii inghiatiati ai scoleloru poporului dubitu, de pre acarui spinare traiescu ei. Mai currendu unui samoiedu, da mai currendu voru sacrá unui Eschimoecu Destullu! Dacu vi vorbescu ei despre patria patriotismu, egalitate, fratieta, infflorirea patriei si Ddieu mai scie, cáte de ei necredite si netienute, — indestullii-ve cu aceste!

Peccatulu si-va avé pedeps'a. Feudalismu, ciocoisimu, nobilismo-virilismu totu atáta brasde lungu trasse pre spinarea romanului, nu potu avé altu finitu decátu unu avutu deliriu, si ecca atunci romanulu maltratatu in vetri'a sa, — dupa vast'a-i calletoria prin pustulu impiláriloru, va reessá domnu tempului si locului; da, va reessá domnu pamentului seu. Res clamat ad Dominum!

La Lupta dar fratiloru Concetatiuni! La lupta legala! Sè redicámu stindariulu clubului politicu natiunalu romanu si aici; sè ne intrunimu, sè vedemu dara, cá cine-su romani de unu sange si de una mama intre noi? sè ne curatimu de pleve; gráulu prin veniu se curatiese, aurulu prin focu: romanulu adeveratu prin clubu se cunosce! Legiuniloru negre numai turburulu li place! Veniti dar fratiloru concetatiuni de unu cugetu si de o anima sè ne intrunimu si sè arretámu, cá a trecut tempulu, d'a mai portá pietr'a pana si sub cloacele boiariloru, a trecut tempulu de a mai fi cersitori in comitatulu nostru, in districtele nostre, in vetrele nostre, in aviticu pamentulu nostru, care a fostu allu nostru si trebue sè fia allu nostru! Ast'a ni o impune dreptulu divinu, dreptulu naturalu, dreptulu civilu. Cum e tíer'a asiá e tocmel'a.

Asceptandu favoritoriu echou dintre muntii Carpatini ai cottului nostru, sum Unulu din „Cei trei“.

D'in Comitatulu Sobocului inter. ni se scrie:

In comunitatea Ungureni.

a) Poporulu e in decadentia totala atátu moralmente cátu si culturalmente: scol'a inceputa a se zidi de 3 anni nime nu se interesedia a o fini, a o pavimentá, a o prevedé cu forestre, bance, podu, cá jace, plouata ca o coliba pustia, ba, in locu de a o

gele pol. Kosziusko in 10 Oct. 1794. in lupt'a de la Maciejovicze, sunt nascocite; pentru cá din epistol'a de la 12. Noem. 1808., adressata istoricului Segur, se vede apriatu, cá regele declina de la sine a fi autoriulu citatului latinu. — D'altmentrea polonii respundu la acésta eschiamare subpeditata cu „mersulu lui Dombrovsky“: Poloni'a inca nu-i perduta etc. cari cuvinte la momente de necasu le cam dicu si alte popora, mai allesu germanii.

„Toté sunt perdute, numai onorea nu!“ sunt cuvintele lui Franciscu I, regele Franciei, cari le-a scrisu mamei salle dupa ce in sangeros'a lupta de la Pavi'a, fu batutu si prinsu. La inchiaiare, repetiescu, cá aceste incercári d'a erue si restitui unoru pucine citate vulgarisate adeverat'a loru paternitate, sciu, cá nu voru folosi multu; pentru cá nu multu ne occupamu de autoriulu unoru citate, cari jacu cá marfa fara domnu spre a fi folosite si explotate de publicu in totu modulu. Nece pote cine-va fi accusatu pentru acésta, pentru cá pana acum mai tote sunt cugetate, deci trebue numai curagiula d'a le cugetá inc'odata.

d. „Wanderer“.

indiestrá cu celle necesarie, si cáte scandure sunt le instrainédia.

b) Pruncii de 6—12—14. anni nu ambla de felu la scola; prin urmare: nu sciu serie, citi, calculá, neci a se rogá lui Ddieu, ci sunt mai salbatici, apoi adultii de 18—28. corupti cu furtulu, si alte peccate mai ca in Sodom'a si Gomor'a, incuibatu in reutáti pana la estremitate.

c) Sentieminte nationale n'au de locu; ci dreptulu natalu l'aru vinde pre o lingura de vinarsu; cá-ci sermanulu poporu e de totulu duru, ne desvoltatu in cátu cu dreptu cuventu affirmámu cá bietulu si ne fericitulu de ellu, jace, dorme, de veci mortu dussu nu aude, nu vede, nu gusta, nu mirosa si neci nu pipaiá. — Calletoriulu Ajungandu in Ungureni, in locu de a vedé multe frumose ce vede; amaru, necasu, desiertu si pustietate gola, codru ca cumu nu aru locuf suffletu de omu! Economía? vai de locu! neci tíerina, neci pastiuene; considerandule tote aceste calletoriulu succese cu capulu, dicandu „misera valle de plángere!“

Ore mai affla-se in lume unde-va satu asiá prepeditu ca aici *)! Unde tenerimea Domineca si in Serbatori nu-e deobligata a corcotá S. M. Ecclesia, la S. Missa neci la inseratu de cátu pre tempulu baserice peccatosii joca rolu diavolescu. Ore pana candu acestu indifferentu?

Din care, rogute, descéptate romane! cá de nu, in molulu prapastiei, in adunculu tartarului te vei torturá; — si de nu te vei reintorce cu penitencia, d'icu „nu vá fi cellu ce mantuesce“ ci in eternu te-vei condemná, éra in acésta trecatoria, care se dice lume intelligente si constitutionalu, vei fi isolatu, compromissu si s'pussu sclavu la tote poporele culte!.....

Din care am conchisu: cá poporulu nostru romanu debuť chiaru si cu fortia adusu la disciplina si ordine; — cá-ci cu de a sil'a se dau medicinale cu cari se cura si vindeca morbosii, cari apoi multumescu doftorului **).

(Bellu civile) intre Ioanu Manovicu din Cenade si intre locuitoriulu din comitatulu Chesler Costantinu Blag'a. Causele acestui resbellu este unu cane cu numele „Franz“, causele este allu fratiloru Nicolae si Elia Manovicu éra Ioanu Manovicu fostu parochu allu Cenadei inca e frate cu aceli 2, in 12/173 d'insulu veni la Chesleru cá se-si petrecá deinpreuna cu fratii sei, ser'a camu pre la 10 ore afflandu se Manovicescii toti in casa deimpreuna cu alte rudenie, se intemplá, cá Costantinu Blag'a carele calatorise pana la Micasass'a, veni tocmá pre acellu tempu cátra casa si atacatu fiendu de vre-o 3—4 cari intre cari si canele Franz si hasindulu intr'una parte si intr'alt'a, bietulu nefericitu ne avendu altu mediu de apperare, dupa ce vediu cá Manovicescii nu-lu appera, descarcá asupr'a caniloru pusc'a, pentru ca sei sparie si asteliu se scape nevetematu, de ei, dar' ce se vedí numai? Din in templare votemá pucintelu pre „Franz“ la unu pitioru, si canele incepú a chiai bietulu nefericitu se duse cátra casa si se culcá fiindu tempulu cam in aintatu; éra Manovicescii, cátu ce audira scantiitulu conelui indata incepura a crucisiá stradele si intiellegundu despre acea fapta cá o-a causatu-o Cost. Blag'a se si dusera numai decátu cu totii spre cas'a d'insului, in poterea noptii intrara in casa frangundu usiele si totu sdrobindu ce le stete in calle, lu prinde si desculiti si desbracatu lu acotu pre strade in tempu de ierna, lu batu, lu boldescu, lu tereie cátu urmele vetemárii si asta-di inca se cunoscu pre pieptulu lui, — ba se voru cunosce cátu va trai; atát'a nu e destullu lu ducu la judele comunalu ca sè-lu lege, acellu-a dupa ce i rogá se fia pre pace pana la díua, dissera Manovicescii: lu legámu noi suntemu bireu primariu (biráu) primariulu vie bocteru. Dupa

*) Daré-aru Ddieu ca sè nu fia, dar dorere cá Ungureni mai au parocia. Red. **) Ba Dlu meu, numai cu bun'a, numai prin descéptare, indemare, luminare, invetiare se pote ajunge scopulu; cu forti'a, cu bataia si alte mediuoce dure, omenii devinu mai selbatici d'in ce sunt. Dar se pare cá in Ungureni lipsece „sarea pamentului“ precum preste totu in assemene casuri triste. Red.

acea fiindu citati la judecatoria in Balcaciu pentru astfelu de misielia, candu se reintorsera mai avura doue atacuri inca pana acaaa unulu in Fagetu si altulu in Chesleru, despre cari mai pre largu cugetu cá nu e lipsa a scrie, de ora-ce luptele, discordiele si imparechiárilu intre d'insii sunt la ordinea díllei, acelle sunt proprietáti loru, pare cá natura i-indiestrasse cu tote insusirile tatalu loru, la acea se pote lesne applicá proverbiulu: ce semeni aceea resare. Tatalu loru assemenea fu unu bellante (batausiu) mare, unu omu care ardeá de foculu bataliei si allu disordenei, unu omu care daca intr'una dí nu puteá face ce-va reu nu se tienea fericitu, apoi zelulu seu cellu mare de a se bate se vede de acolo cá-ci una data din sant'a baserica la Botezulu Dlu, investitu fiendu in vestimentele de liturgia, venisse la fogadáu spre batalia avendu in dreapt'a ciomagulu si in stang'a sant'a cruce!

Sermane poporu! Cine sè te lumineze? Cine sè te conduca la fericire?

Ioanu Manovicu, care d'insulu se esprimasse cu cuvintele: mi-place numai sè facu certe intre omeni, sè-i potu face ca sè nu se pota invoá la nemicu.

Domne! ce lucru tristu de sortea unu poporu a carui fericire emaneza de la unu atare preutu. Domne numai tramite atari pastori turmeloru talle, cá-ci acesti-a nu sunt pastori credentiosii cari sè grigesca ca sè crescea nrulu oiloru ci din contra in turmele loru nrulu oiloru decresce pre di ce merge. Micasass'a, 20. Juliu, 1873.

Fabiu Cunctatorulu.

VARIETATI.

** (Villa romana.) In Retzney de presinte se desgropa una villa romana, care sa ziditu aici cu 1600 anni mai nainte. In lungime de 50 metri sunt murii in linie oble si strembe, incaperi, apeducte, vase, sticle, pavimentu de mosaicu, paretii impluti cu picture, ce semena forte cu paretii vepsiti, desgropati in Pompeii. Unelte de pamentu, (un'a cu inscriptiunea Firmianus) chiei (bronz etc. si una moneta d'a imperatul Aurelianu (270—275. d. Chr.) ceea ce s'ie besce forte spre afflarea etáti acestor ruine.

(Numire.) D. Gavrilu Manu, officiale la judecatori'a reg. d'in Nasaudu este numitu notariu totu la acea-si judicatoria.

(Societatea acad. ung.) au insarcinatu pre filologulu Gavr. Szarvas a studiá in faci'a locului dialectulu „ciangáiloru“ magiari d'in Bucovin'a — pote si Romani'a. D. Szarvas au si plecatu in 22. Jul. pentru missiunea sa. — Societatea acad. rom. nu se affla inca in placut'a positiune materiale d'a poté delegá d'in sinulu ei unu filologu, pentru cercetarea si studiarea, in faci'a locului, a dialectului Macedono-romanu atátu de latitu in provinciele Turcesci de a drept'a Dunarii, — éra ministeriulu actualu allu Romaniei persiste si acum intru illiberalitatea sa prin care au redusu la jumetate ajutoriulu de 20 mii lei ce camer'a la an. 1868. votasse academiei romane, precandu camer'a ung. la propunerea ministeriului ung. votedia mereu ajutoriulu annuale de 50 mii fl. adeca 125,000 lei n. va sè dica de 10 ori mai multu, a fara de preainsemnatele ajutorie annuale ce se dau Museului, Teatiului mag. (60 mii fl.) Conservatoriului, etc.

(Detori'a actuala a Egiptulu) se urca la 631.024,000 fl. v. a. sau preste unu miliardu si jumetate de lei n. pentru care se platescu camete de 10—12% va sè dica: una suta de milioane lei, ceea ce ar fi de ajunsu pentru bugetulu annuale allu unui statuletiu de 5 mill. locuitori, mai allesu candu acellu statu ar fi republicanu. Regii si armatele loru costa preamultu.

(Directiunea posteloru) d'in Sabiiu face cunoscutu (15. Jul. a. c.) cá dupa deschiderea comunicatiunii pre lini'a ferrata Sighisior'a-Brassieu, mallepostele, cari comunicau intre Sabiiu si Brassieu, s'au sistatu, si in loculu acestoru-a s'au organizatu carriola cu doi cai ce va comunicá in tote díllele intre Sabiiu, Fagarasiu si Brassieu. Carriola este inchisa, cu 4. siederi elastice. Tass'a pentru 1 pers. este 56 cr. de la 1 milla. — Plecarea de la Sabiiu: la 10 ore din dí (dupa sosirea trenului de la Ca-

pusiu) sosirea in Brassieu: alta dt la 2 ore demin. — Plecarea de la Brassieu: la 8 ore, 30 min. ser'a, sosirea in Sabliu: alta dt la 12 ore, 15 min. d'in dt. — Totodata se anunta ca pre lini'a Sabliu — Brassieu estropostele s'a sistatu definitivu.

(Nou remediu in contr'a cholerei.) Precum spune „Gazeta di Palermo“ Professorulu Federici au facutu stralucite experimente cu iniectionea sub cutana (sub melle) de monfinu (opiu) ca remediu in contr'a cholerei. Se dice ca vindecarea urmedia immediatu. D. Federici va publicá intr'una fasciara rezultatele castigat in ospitalulu de Palermu. Ce bunetate pentru omenime! ar fi, de s'ar adeveri acestu remediu.

*(Choler'a.) Din cauza ca cholera grassedia in celle mai multe partiale Transilvaniei, deschiderea cursului de prelectiuni, de la preparandiele de statu d'in Ardealu s'a amenatu. Totu din acesta cauza la universitatea d'in Clusiu semestrulu scol. s'a inchiaiatu mai de tempuriu.

*(D. Aureliu Isacu.) v. notariu cottului Clusiu, dupa ce a facutu cu cellu mai fromosu succesu tote trei rigorozele, in 25 l. c. a prestatu la universitatea d'in Pest'a si disput'a, cascigandu diplom'a de Dr. in drepturi.

*(Starea semenatureloru.) In 18. Iuliu reuniunea economica a cottului Bihorulu a tennutu in Oradea-mare conferintia, la care a participatu si unu delegatu allu ministeriului de agricultura. Dupa informatiunile incurse s'a constatatu, ca teciunele, ce a grassatu pre intregu teritoriulu Bihorulu, n'a facutu atatu-a stricatiune pre cum se presupunea. Ba, unii posessori, d. e. domin. rom. gr. c. a presintatu calitate de grane forte fromosa si curata. Inse cu tote acestea rezultatulu secerisiului preste totu neci de medilocu nu se pote numi.

Recolt'a in Romani'a mica.

Atatu Gazet'a catu si Federatiunea a publicara, dillele trecute, dupa Curierulu

de Iassi, cumca recolt'a annului acestu-a nu va fi abundante in Romani'a, d'in caus'a frigului de asta primavera. Afflati de la mene, ca martoru oculariu, ca nu pote fi nemicu mai falsu de catu acesta assertiune. Ceea ce publica Curierulu de Iassi, din o margine a tierrei, nu se pote lua ca corolariu pentru tierr'a intréga. Cu recolt'a annului acestu-a nu se pote asemaná nece cea de la 1867—1868. Din tempuri nepomenite o recolta mai abundanta n'a fostu neci nu pote se fa ca cea din annulu acestu-a.

Mi s'a datu occasiune a strabate pre la S. Pietru, Romani'a mica de la Carpati pana la Dunare, si m'am convinsu cu ochii mei proprii despre acestu adeveru. Era tocmái tempulu secerisiului, si jaceau snopii pre campu ca turcii culcati de Mircea si de Mihaiu; neci n'aveau tempu omenii ca se-i adune si se-i faca cruci. Totu aseminea sciri avemu si din Romani'a mare, si chiaru si din Moldov'a. Chiaru de nu s'ar fi facutu nemicu in Romani'a mare si in Moldov'a, totu-si Romani'a mica singura ar' fi in stare a alimentá nu numai tierr'a intréga, ci chiaru si una mare parte a Europei. Porumbulu aseminea este catu se pote de bunu, pre allocuri forte bunu, care-i mai tardiu, e mai micu.

Adeveratu ca porumbulu a inceputu se suffere din caus'a secetei, inse numai o ploia buna i trebuiesce, si-i va fi de ajunsu, case ajunge pre grau, care a intrecutu in cantitate si calitate tote prevederile agriculturorulu.

„G. Tr.“ Michalescu.

Franci'a. Attaculu d'in urma, prin care partid'a stanga s'a incercatu a provocá in adunarea nat. d'in Versalia ore si care desbattere meritoria a supra politice actualului guvern, n'a succesu; si astelu n'a succesu neci a dá guvernului lovitura precalculata innainte de inchiaierea siedintiloru. Anume D. Iuliu Favre, eminentu membru opusetiunii, fu insarcinatu a face inceputulu

la acestu attacu printr'o interpellatiune. Inse nefindu neci tempulu neci imprejurarile favoritorie pentru acest'a, interpellatiunea remase fara neci unu rezultat mai insemnatu, ca-ci la votare propunerea lui Changarnier d'a trece preste acesta interpellatiune la ordinea diliei, votandu-se totu o data incedere politice guvernului, sa primitu cu majoritate de 130 voturi.

Interpellatiunea D. Favre este criticata chiaru si de unele diuarie alle republicanilor, intre cari d. e. „Journal des Debats“ dice: D. Favre a desvoltatu interpellatiunea cu probatulu seu talentu de oratoriu, inse faptele, prin cari a voitu se documenteie incapacitatea guvernului au fostu prea neponderose. Afara aceea neci tempulu n'a fostu bine alesu. Nepacientia este rea consiliatrice. Aseme se sprima si organulu D. Gambetta „Republic'a franceza.“

Adunarea nat. mai primí apoi propunerea, ca comisiunea de permanentia se fia inpoternicita a persecutá attacatori Adunarii nat. prin ce monarctiisti au cascigatu puternica arma contra agitatiunii pentru disolverea Adunarii nat.

Sciri electrice.

Parisu, 25. Iuliu. Adunarea nationala se va inchiaia numai Mercuri in 30. Iuliu. — Proiectulu de lege despre reorganizatiunea armatei sa primitu si la a treia cetire.

Madridu, 25. Iuliu. Ministrulu de interne ceti in adunare proiectulu de lege, referitoriu la convocarea a 80,000 feciori d'in reserva. Incercarea d'a proclamá in Almeri'a cantonatulu n'a succesu. In doue lupte mai recente Carlitisti fura batuti crancenu.

Parisu, 25. Iuliu. Se dice, ca in Biaritz s'aru fi facutu attentatu a supra generariului Serranu.

Vienn'a, 25. Iuliu. In 29. Iuliu Siahulu Persiei va sosi in Vienn'a; la gar'a callii ferrate va fi primitu de imperatorele Austriei, de unde apoi vor merge d'impreuna la castellulu imperiale.

Madrida, 25. Iuliu. Martinez fu numitu capitanu generariu de Valencia in loculu destituitulu Velaedes. Toti generarii armatei dederu dechiaratiuni patriotice, d'a primí posturile, ce guvernulu va incede loru.

ALESSANDRU ROMANU

Propriet., edit. si red. respundiet.

Sifilitic'a si impotentia,

la vechie seu de curundu nascute

se voru tratá dupa metodulu homeopatic de Dr. I. Ernst, Pest'a, strad'a idolloru (Göttergasse) nr. 6., etagiulu II., usi'a nr. 15 de la 2—5 ore dupa media-di

Aceste morburi se trateza a desse in modulu celu mai usioru cu dose mari de iodu si argintu viu, si acest'a se face mai spre ajungerea unui resultatu momentanu. Patifientii vindecati in modulu acestu a voru cadé mai curundu seu mai tardu in morburile celle mai infricosiate, incatu in aduncele batranetie voru avé, dore, a sufferi greu de condecintiele acestu tratári usiore si superficiale Scutu contr'acestoru feliu de pericle ofera metodulu de tratate homeopaticu, care, precum este cunoscutu, nu numai ca vindeca dorerile celu mai invecchite, ci effectulu lui este asia de nefactoriu, incatu nu lasa nice cea mica temere de urmari relle. Diet'a ce va peserie este simpla si usioru de tennutu

Comunicatiunea calliloru ferrate.

Callea ferrata de statu privilegiata.

(Trassur'a accelerata)

Vienn'a — Pest'a.

Vienn'a pleca la 3 ore 15 min. d. m. si 11 ore ser'a.
Pest'a sosesece „ 10 „ 05 „ „ „ 6 „ 35 min. dim.

Pest'a — Vienn'a.

Pest'a pleca la 7 ore 50 min. d. m. si 2 ore 25 min. d. m.
Vienn'a sosesece „ 2 „ 12 „ „ „ 9 „ 29 „ ser'a.

Vienn'a — Baziasiu.

Baziasiu — Vienn'a.

Luni-a, Marti-a, Sambet-a, Dominic-a, Marti-a Joi-a.

Vienn'a pleca	1 ora 40 m. d. m.	Baziasiu pleca	2 ore 10 m. dim.
Pest'a sosesece	8 „ 21 „ ser'a	Timisior'a „	5 „ 08 „ „
Pest'a pleca	8 „ 41 „ ser'a	Segedinu „	7 „ 52 „ „
Czegled „	10 „ 30 „ noptea	Czegled „	4 „ 29 „ d. m.
Szegedinu „	1 „ 10 „ dim.	Pest'a sosesece	12 „ 33 „ d. m.
Timisior'a „	3 „ 58 „ dim.	Pest'a pleca	1 „ 20 „ d. m.
Baziasiu sosesece	6 „ 50 „ dim.	Vienn'a sosesece	7 „ 32 „ d. m.

(Trassur'a personeloru.)

Vienn'a — Baziasiu.

Vienn'a pleca	8 ore 45 min. dim.	8 ore 20 min. ser'a
Posoniu „	11 „ 18 „ a. m.	11 „ 08 „ noptea
Neuhäusel „	2 „ 21 „ d. m.	2 „ 14 „ dim.
Pest'a sosesece	5 „ 56 „ „	6 „ 08 „ „
Pest'a pleca	6 „ 67 „ „	7 „ 05 „ „
Czegled „	9 „ 33 „ noptea	9 „ 35 „ a. m.
Segedinu „	1 „ 31 „ „	1 „ 41 „ d. m.
Timisior'a pleca	5 „ 19 „ dim.	5 „ 30 „ „
Baziasiu sosesece	8 „ 46 „ d. m.	10 „ 29 „ noptea.

Baziasiu — Vienn'a

Baziasiu pleca	6 ore 05 m. ser'a	3 ore 30 min. dim.
Timisior'a „	10 „ 07 „ noptea	9 „ 10 „ a. m.
Segedinu „	1 „ 51 „ dim.	1 „ 16 „ d. m.
Czegled „	5 „ 49 „ „	5 „ 23 „ „
Pest'a sosesece	8 „ 12 „ a. m.	7 „ 49 „ ser'a
Pest'a pleca	9 „ 15 „ „	9 „ 25 „ noptea
Neuhäusel „	1 „ 21 „ d. m.	1 „ 11 „ „
Posoniu „	4 „ 23 „ „	4 „ 20 „ dim.
Vienn'a sosesece	6 „ 09 „ ser'a	6 „ 03 „ „

Pest'a — Czegled.

Pest'a pleca 6 ore 26 m. ser'a
Czegled sosesece 8 „ 53 „ noptea

Czegled — Pest'a.

Czegled pleca 6 or. 19 m. dim. 6 or. 04 m. ser.
Pest'a sosesece 8 „ 45 „ „ 8 „ 31 „ „

Callea ferrata Tibiscana.

Pest'a — Aradu — Temisior'a.

Pest'a pleca	7 ore 30 m. dim.	6 ore 05 m. ser'a	Ciab'a pleca	2 ore 01 m. d. m.	8 ore 30 m. d. m.
Czegled pleca	10 „ 18 „ a. m.	9 „ 05 „ „	Aradu „	4 „ 35 „ „	6 „ 24 „ „
Solacou „	11 „ 12 „ a. m.	10 „ 37 „ „	Timisior'a sosesece	7 „ 01 „ „	8 „ 49 „ „

Timisior'a — Aradu — Pest'a.

Timisior'a pleca	5 ore 58 m. dim.	5 ore 30 m. d. m.
Aradu „	12 „ 25 „ amedi.	9 „ 04 „ ser'a
Ciab'a „	2 „ 10 „ d. m.	11 „ 11 „ noptea.
Solacou „	4 „ 54 „ „	4 „ 17 „ dim.
Czegled „	5 „ 47 „ ser'a	5 „ 36 „ „
Pest'a sosesece	8 „ 37 „ „	8 „ 48 „ a. m.

Pest'a — Oradi'a — Mare.

Pest'a pleca	la 7 ore 30 m. e. m.	6 ore 05 m. ser'a
Püspö-Ladány pleca	2 „ 35 „ d. m.	1 „ 26 „ noptea
Oradi'a-Maresca sosesece	4 „ 47 „ „	4 „ 16 „ dim.

Callea ferrata transilvana.

Aradu — Alb'a — Juli'a.

Aradu pleca	4 ore 20 min. d. m.	6 ore 44 m. dim.
Pischi (Semeri'a) „	10 „ 39 „ noptea	2 „ 18 „ d. m.
Alb'a-Juli'a sosesece	12 „ 40 „ „	5 „ 18 „ „

Alb'a — Juli'a — Aradu.

Alb'a-Juli'a pleca	4 ore — m. dim.	10 ore 10 m. a. m.
Pischi (Semeri'a) „	6 „ 10 „ „	1 „ 13 „ d. m.
Aradu sosesece	11 „ 46 „ a. m.	8 „ 20 „ ser'a.

Pischi — Petrosieni Petrosieni — Pischi.

Pischi pleca	2 ore 40 m. d. m.	Petrosieni pleca	6 ore 30 min. dim.
Petros. sosesece	8 „ 20 „ ser'a.	Pischi sosesece	12 „ a. m.

Callea ferrata ung. nordostica.

Dobritienu — Sighetulu-Marmat.

Dobritienu pleca	3 ore 12 m. noptea.	Satu-Mariu sosesece	7 ore 48 m. dim.
Királyháza sos.	10 „ 17 „ a. m.	Sighetulu M. „	1 „ 56 „ d. m.

Sighetulu-Marm. — Dobritienu.

Sighetulu-M. pleca	1 ore 09 m. noptea.	Királyháza sosesece	7 ore 48 m. dim.
Satu-Mariu sosesece	6 „ 31 „ dim.	Dobritienu pleca	11 „ 50 „ a. m.

Királyháza — Dobritienu.

Királyháza pleca	4 ore 23 m. d. m.	Satu-Mariu „	7 „ 40 „ ser'a.
Dobritienu „	9 „ 36 „ „		

Dobritienu — Királyháza.

Dobritienu pleca	4 ore 13 m. d. m.	Satu-Mariu sosesece	7 „ 40 „ ser'a.
Királyháza „	9 „ 26 „ „		